« 03 » նոյեմբեր 2026թ. No 6451 - Ա

«ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՌԵԱԲԻԼԻՏԱՑԻԱՅԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՎՆԱՍՎԱԾՔԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԵՎ ՕՐԹՈՊԵԴԻԱՅՈՒՄ» ԹԵՄԱՅՈՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

2026թ.-ից կրկնողաբար, ք. Երևան («Աքսիոմեդ» վնասվածքաբանական-վերականգնողական կլինիկա)

«Երևանի Մ. Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան» հիմնադրամ

- Թիրախային լսարան՝ սպորտային բժիշկներ, վերականգնողաբաններ, մանկաբույժներ, թերապևտներ, ընտանեկան բժիշկներ, ֆիզիոթերապևտներ, կինեզիոթերապևտներ, կինեզիոթերապիստներ
- Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 1-5 հոգի
- մասնակիցներին շնորհել ՇՄԶ 60 տեսական և 60 գործնական կրեդիտ. դասավանդող Նունե Տեր-Մարգարյանին՝ ՇՄԶ 60 տեսական և 60 գործնական կրեդիտ
- Կոնտակտ 010583101

Շաբաթ 1	
Օր 1	
12:00-13:00	**Նախնական ստուգարք. Դասախոսություն** Վերականգնման գործընթացների ընդհանուր բնութագրերը
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Բժշկական վերականգնման հիմնական հիմունքները
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Բուժառուների հիվանդության պատմություն
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Ցանոթացում ձեռնարկների, մեթոդական առաջարկությունների, առողջապահության միջազգային կազմակերպության ուղեցույցների հետ
Օր 2	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Վերականգնողական գործընթացների հիմքում ընկած ֆիզիոլոգիական մեխանիզմները (պայմանական և ոչ պայմանական ռեֆլեքսները)
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Ռեաբիլիտացիայի ցուցումները և հակացուցումները
14:15-14:45	Ընդմիջում

14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Բուժառուների պայմանական և ոչ պայմանական ռեֆլեքսների հետազոտումը (մարմինը ուղղող և անդաստակային ռեֆլեքսներ)
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Հիվանդության պատմության հիման վրա ռեաբիլիտացիայի ցուցումների և հակացուցումների հիմնավորում
Օր 3	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Վնասվածքաբանությունում և օրթոպեդիայում կիրառվող ֆիզիկական ռեաբիլիտացիայի հիմնական մոտեցումները և հնարքները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Շարժման տեսակները, մկանակծկման տեսակները՝ պլեոմետրիկ, բալիստիկ, ստատիկ, դինամիկ, բաց և փակ կինեմատիկ շղթա հասկացությունները
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Բաժանվել խմբերի և ինքնուրույն իրականացնել ֆիզիկական ռեաբիլիտացիայի հիմնական հնարքները
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Բաժանվել խմբերի և ինքնուրույն իրականացնել շարժման և մկանակծկման տեսակները տարբեր վարժությունների միջոցով
Օր 4	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Վնասվածքաբանությունում և օրթոպեդիայում կիրառվող Mulligan, Maitland, Mackenzie կոնցեպցիաների առանձնահատկությունները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Վնասվածքաբանությունում և օրթոպեդիայում կիրառվող PNF, հետիզոմետրիկ ռելաքսացիայի և այլ կոնցեպցիաների առանձնահատկությունները
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Կոնցեպցիաների տրամաբանական կիրառաումը
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Բաժանվել խմբերի և ինքնուրույն իրականացնել հնարքները
Օր 5	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Վնասվածքաբանությունում և օրթոպեդիայում կիրառվող սարքավորումները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Տեռաբանտերի և ֆիթնեսբոլերի կիրառումը ֆիզիկական ռեաբիլիտացիայի ժամանակ
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Թեյփավորման հիմնական պահանջարկները
15:45-16:00	Ընդմիջում

16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Բաժանվել խմբերի և ինքնուրույն իրականացնել թեյփավորումներ
Շաբաթ 2	
Օր 1	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Վերին վերջույթների ֆունկցիոնալ հոդաբանություն և միոլոգիա
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Բուժառուների թեստավորում
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Վերին վերջույթների կենսամեխանիկական առանձնահատկությունները և թեստավորումը բուժառուների մոտ
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Վերին վերջույթների վնասվածքների պատճառահետևանքային վերլուծությունը
Օր 2	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ուսագոտու շրջանի վնասվածքները, դրանց տեսակները, առաջացման պատճառները և դիֆերենցիալ ախտորոշումը
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Փափուկ և կոշտ հյուսվածքների թեստավորում
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Բաժանվել խմբերի և ինքնուրույն իրականացնել ուսագոտու շրջանի թեստավորումներ
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Բուժառուների ուսագոտու շրջանի XR, KT, MRT և այլ հետազոտությունների քննարկում և վերլուծություն
Օր 3	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ուսային գոտու վնասվածքի ախտորոշումը և ռեաբիլիտացիայի կազմակերպումը
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Ուսահոդի փակ կոտրվածքներ
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Սահիկաշարի ներկայացում վնասվածքների ընդհանուր տեսակները թեմայով կամ բուժառուի կոնկրետ դեպքի վերլուծություն
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Նախագծել և մշակել բուժման պլանը
Օր 4	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ուսահոդի ենթահոդախախտներ և հոդախախտներ
13:00-13:15	Ընդմիջում

13:15-14:15	**Դասախոսություն** «Սառը ուս», իմպինջմենտ սինդրոմ հասկացությունները, ախտորոշում և ռեաբիլիտացիա
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Տվյալ բուժառուների դիպդիագնոստիկա
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Պտտող մանժետի մկանների թեստավորումը և վերականգնման մոտեցումները
Օր 5	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Դեգեներատիվ-դեստրուկտիվ փոփոխությունները ուսահոդում և ռեաբիլիտացիայի առանձնահատկությունները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Կոնտրակտուրա և անկիլոզ հասկացությունները ուսահոդում
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Ռեաբիլիտացիայի տեխնիկան անկիլոզի և կոնտրակտուրայի դեպքում
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Բաժանվել խմբերի և ինքնուրույն իրականացնել հնարքներ
Շաբաթ 3	
Օր 1	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Արմնկային հոդի վնասվածքները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Արմնկային հոդի վնասվածքների ախտորոշումը, ռեաբիլիտացիայի առանձնահատկությունները
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Թեստավորում և ախտորոշում, վնասվածքի տեսակը
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Աշխատանք բուժառուի հետ
Օր 2	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Դաստակային հոդի վնասվածքներ
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Դաստակային ոսկորների կոտրվածքներ
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Թեստավորում և ախտորոշում, վնասվածքի տեսակը
15:45-16:00	Ընդմիջում

16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Աշխատանք բուժառուի հետ
Օր 3	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Թունելային համախտանիշ
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Թունելային համախտանիշի վիրահատական և թերապևտիկ բուժումները
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Հետվիրահական ռեաբիլիտացիան
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Աշխատանք բուժառուի հետ
Օր 4	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ստորին վերջույթների ֆունկցիոնալ հոդաբանություն և միոլոգիա
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Բուժառուների թեստավորում
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Ստորին վերջույթների կենսամեխանիկական առանձնահատկությունները և թեստավորումը բուժառուների մոտ
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Ստորին վերջույթների վնասվածքների պատճառահետևանքային վերլուծությունը
Օր 5	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Կոնք-ազդրային հոդի վնասվածքները և բնորոշ կոտրվածքները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Կոնք-ազդրային հոդի վնասվածքների և բնորոշ կոտրվածքների ախտորոշումը և ռեաբիլիտացիայի կազմակերպումը
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Մկանների թեստավորումը բուժառուների մոտ
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Տարբեր հնարքների համադրումը և թույլ մկանների ախտորոշումը
Շաբաթ 4	
Օր 1	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Կոնքի և ստորին վերջույթների անատոմա-բիոմեխանիկական առանձնահատկությունները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Ռեաբիլիտացիայի առանձնահատկությունները էնդոպրոթեզավորումից հետո
14:15-14:45	Ընդմիջում

14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Հետվիրահական ռեաբիլիտացիան
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Աշխատանք բուժառուի հետ
Օր 2	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Կոնքի կոտրվածքները, տեսակները, առաջացման պատճառները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Կոնքի հատակի մկանակապանային համակարգը
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Սահիկաշարի ներկայացում կոնքի ասիմետրիայի շտկումների կենսամեխանիկան
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Ինքնուրույն վարժությունների մշակում և իրականացում
Օր 3	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ծնկան հոդ, կառուցվածքային առանձնահատկությունները, մկանային և ջլակապանային համակարգը
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Ծնկան հոդի վնասվածքների տեսակները
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Ծնկան հոդի և մկանների թեստավորումը և խնդրի բացահայտումը
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Բուժման պլանավորումը ըստ վնասվածքի առանձնահատկությանը՝ հաշվի առնելով միջազգային ռեաբիլիտացիոն ուղեցույցները
Օր 4	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Մահիկի վնասվածքները և ռեաբիլիտացիայի կազմակերպումը հետվիրահատական շրջանում
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Խաչաձև կապանի հետվիրահատական ռեաբիլիտացիա
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Մահիկի, ծնկոսկրի և խաչաձև կապանների թեստավորումը և խնդրի բացահայտումը
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Բուժման պլանավորումը ըստ վնասվածքի առանձնահատկությանը՝ հաշվի առնելով միջազգային ռեաբիլիտացիոն ուղեցույցները
Օր 5	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Կոլլատեռալ կապանների վնասվածքները, ախտորոշումը և ռեաբիլիտացիայի առանձնահատկությունները

13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Սրունքվեգային հոդին բնորոշ վնասվածքները, ախտորոշումը և ռեաբիլիտացիայի կազմակերպումը
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Կապանների թեստավորումը և խնդրի բացահայտումը
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Բուժման պլանավորումը ըստ վնասվածքի առանձնահատկությանը՝ հաշվի առնելով միջազգային ռեաբիլիտացիոն ուղեցույցները
Շաբաթ 5	
Օր 1	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ողնաշարի անատոմա-կենսամեխանիկական առանձնահատկությունները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Ողնաշարի ստատիկայի խանգարումները (կեցվածքի շեղումները)
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Նորմալ կեցվածք հասկացողությունը սագիտալ և ֆրոնտալ հարթությունների մեջ
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Ողնաշարի շարժողունակության նորմատիվային պահանջները
Օր 2	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ողնաշարի վնասվածքները, բնածին և ձեռքբերովի
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Ողնաշարի պարանոցային հատվածի վնասվածքները
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Ախտորոշման ճանապարհները՝ ռադիոլոգիական, մարմնաչափական և այլն
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Ախտորոշումների պրակտիկ ցուցադրումը և իրականացումը
Օր 3	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ողնաշարի կրծքագոտկային հատվածի վնասվածքները և շեղումները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Նյութափոխանակության խանգարումները, ժառանգական նախատրամադրվածությունները (օստեոպորոզ, օստեոխանդրոզ, Շոյերման-Մաուի հիվանդությունը և այլն)
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Ողնաշարի կրծքային հատվածի ֆիզիոլոգիական կորերի գնահատում
15:45-16:00	Ընդմիջում

16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Խախտումների շտկելու մոտեցումների պլանավորում և իրականացում
Օր 4	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Սկոլիոզ հասկացողությունը և տեսակները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Սկոլիոզի բուժման տարբեր մոտեցումները
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Սկոլիոզի բուժման տարբեր կոնցեպցիաների կիրառումը
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Սկոլիոզ տեսակների ախտորոշումը բուժառուի օրինակով
Օր 5	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ողնաշարի դեգեներատիվ և դեստրուկտիվ հիվանդությունները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Ճողվածքներ, պրոտրուզիաներ, ֆասցետային բորբոքումներ
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Ախտորոշման ժամանակակից մեթոդները
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Ճողվածքների և պրոտրուզիաների տարանջատման մեխանիզմները
Շաբաթ 6	
Օր 1	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ողնաշարի կոտրվածքների տեսակները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Վիրահատական և կոնսերվատիվ մոտեցումները ըստ առողջապահության միջազգային կազմակերպության ուղեցույցների
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Ողնաշարի դեսիտոմետրիան՝ ոսկորների խտության որոշման նշանակությունը ռեաբիլիտացիայի գործընթացի կազմակերպման ժամանակ
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Ռեաբիլիտացիայի ճիշտ կազմակերպումը՝ կախված վնասվածքի տեղակայումից (պարանոցային, կրծքային, գոտկային)
Օր 2	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ողնաշարի բնածին շեղումները
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Ժամանակակից ախտորոշման մոտեցումները, գետետիկական

	հետազոտություններ և ռադիոլոգիա
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Ռեաբիլիտացիայի մեթոդների ընտրության մեջ ճիշտ կողմորոշում
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Հնարքների և վարժությունների ճիշտ ընտրություն և գործնական կիրառում
Օր 3	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Շռոտի և Միթլանդի տեխնիկաների վերլուծությունը
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Շռոտի և Միթլանդի տեխնիկաների հիմունքներն ու առանձնահատկությունները
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Մուլիգանի և Մակկենզիի տեխնիկաների կիրառումը
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Մուլիգանի և Մակկենզիի տեխնիկաների կիրառումը
Օր 4	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Միոֆասցիալ ցավերի արտահայտումը և ախտորոշումը
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Միոզիտ և ֆիբրոմիալգիա հասկացությունները
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Բուժառուի ֆասցիալ համակարգի ուսումնասիրում և գնահատում
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Տրիգերային կետերի հայտնաբերում (տրիգերային կետի, ֆասցիայի և մկանի միջև կապը) և աշխատանքի տեխնիկա
Օր 5	
12:00-13:00	**Դասախոսություն** Ատամների փոխդասավորության ազդեցությունը ողնաշարի կորերի վրա
13:00-13:15	Ընդմիջում
13:15-14:15	**Դասախոսություն** Ներքին հիվանդությունների ազդեցությունը կեցվածքի ձևավորման վրա
14:15-14:45	Ընդմիջում
14:45-15:45	**Գործնական աշխատանք** Ընդհանուր թեմաների ամփոփում, քննարկումներ
15:45-16:00	Ընդմիջում
16:00-17:00	**Գործնական աշխատանք** Հետթեստ

Դասավանդող՝ Նունե Տեր-Մարգարյան: